

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.305/2019/8.

A tanács tagjai:

Böszörményiné dr. Kovács Katalin a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Kovács Zsuzsanna bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

Dr. Czudar Balázs ügyvéd

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

Rátky és társa Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Rátky Miklós ügyvéd)

A per tárgya:

Közérdekű adat kiadása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.21.075/2018/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 70.P.21.082/2018/9.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperest az ... alapította egyetlen részvényesként, az ... egyedüli részvényese pedig a Magyar Állam. Az alperes székhelye ... van, de fiókteleppel rendelkezik ..., ..., ... és ... is. Az alperes tevékenységi köre szerint az energiaszektorban tevékenykedő, induló szakaszban lévő kisvállalkozások az ún. start-up cégek támogatásával foglalkozik oly módon, hogy ezen induló cégekben a vagyonából tőkebefektetést eszközöl, amely útján ezekben részesedést szerez, illetve ezen cégeket a technológiai fejlesztés során ún. inhubátorként is támogatja.
- [2] Az alperes egyedüli részvényese (...) 127/2016 (VIII.26.) határozata szerint jóváhagyta az alperes

25%-os részesedését a ... projekt megvalósítására létrehozandó társaságban 45.000.000 forint tőkebefektetés mellett. Ugyanilyen határozat született 13/2017. (I.31.) számmal 25%-os részesedés tekintetében a ... projekt megvalósítására létrehozott társaságban 39.000.000 forint tőkebefektetés mellett, továbbá a 195/2017. (X.24.) számú részvényesi határozattal az alperes a ... projekt megvalósítására létrehozandó társaságban történő 24,9%-os részesedés-szerzését hagyta jóvá 40.000.000 forint tőkebefektetés mellett, míg a 196/2017. (X.24.) számú részvényesi határozattal a ... 12,75%-al történő részesedés csökkentésére, illetve a kutatás fejlesztési és innovációs állami tőkealap általi befektetési szerződés megkötése tárgyában 197/2017. (X.24.) számú részvényesi határozattal az alperes a ... projekt megvalósítására létrehozandó társaságba történő 35%-os részesedés-szerzését támogatta 45.000.000 forint tőkebefektetés mellett, továbbá a 205/2017. (XI.17.) számú részvényesi határozattal az alperes a ... projekt megvalósítására létrejött társaságba történő 10%-os tulajdonszerzést hagyta jóvá 24.000.000 forint tőkebefektetés mellett, illetve a 218/2017. (XII.12.) részvényesi határozattal a 196/2017. (X.24.) számú határozattal jóváhagyott az alperesnek a ...-ben történő 12,75%-ra történő részesedés csökkentését és a kutatás-fejlesztési és innovációs állami tőkealappal történő szindikátusi szerződés megkötésének főbb feltételeit jóváhagyó határozat született.

- [3] A felperes parlamenti képviselő és a ... elnöke. 2018. január 15-én közérdekű adat kiadása iránti kérelemmel fordult az alpereshez, amelyben a következő adatok megküldését kérte:
1. Az alperes alapszabályának rendelkezése szerinti befektetési politika hatályos és minden korábbi hatályos, egyedüli részvényes által elfogadott szövegének másolatát kérte kiadni elektronikus formában.
 2. Az alperes alapszabályának 8.1.1.s. alpontjában meghatározott egyedüli részvényesi döntéseket megelőzően előkészített előterjesztéseket és az azt követően hozott egyedüli részvényesi döntések elektronikus másolatát kérte kiadni.
 3. A ..., a ..., a ... és a ... társaságokba történt befektetésekhez kapcsolódó, a társaságok alapító okirataiban szindikátusi szerződés, vagy befektetés és szindikátusi szerződés elnevezésű szerződések elektronikus másolatát igényelte kiadni.
- [4] Az adatkiadási kérelmet az alperes 2018. január 17-én átvette. 2018. február 1-jén az adatkiadási határidő 15 nappal való meghosszabbítását kezdeményezte, majd 2018. március 5-én az adatkiadást megtagadta arra hivatkozással, hogy a befektetés már nyilvánosságra hozott tartalmi elemein túl az alperesnek nem áll módjában további tartalom nyilvánosságra hozatala, mert az üzleti tevékenysége szempontjából aránytalan sérelmet okozna.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [5] A felperes keresete 2018. március 19-én érkezett meg a bírósághoz, amelyben az adatkiadási kérelemmel egyező tartalmú adatok kiadására kérte az alperest kötelezni azzal, hogy a kért iratokat a ... email címre kérte megküldeni.
- [6] Az alperes elsődlegesen hatásköri kifogást terjesztett elő azzal, hogy tevékenysége nem az ország egész területére terjed ki. Így az elsőfokú eljárás lefolytatására a Pesti Központi Kerületi Bíróság rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel. Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Előadta, hogy nem minősül közfeladatot ellátó szervnek. Előadta azt is, hogy saját tevékenységének eredményeként keletkező profitot szabadon felhasználhatja, az nem minősül közpénznek. Az alperes hivatkozott arra is, hogy a kért adatok egyébként üzleti titoknak minősülnek, különös tekintettel arra, hogy az alperes piaci versenykörülmények között működik. Előadása értelmében az energiaszektor optimalizálását célzó termékfejlesztések eredményessége olyan lényeges közérdek, amely megelőzi azt az érdeket, hogy ezen projektek összefoglalása nyilvánosságra kerüljön, hiszen éppen kutatás-fejlesztési szektorról van szó, amelynek védelme a Kúria gyakorlata szerint is fokozottan indokolt. Közölte azt is, hogy a szerződésekből az abban

szereplő természetes személyekre vonatkozó adatok mindenképpen kitakarandók.

Az első- és másodfokú ítélet

- [7] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy az általa kért iratokat 15 napon belül küldje meg a felperes részére a megjelölt email címre. A befektetésekhez kapcsolódó szindikátusi, vagy befektetési és szindikátusi szerződés elnevezésű iratokat melléklet nélkül rendelte kiadni azzal, hogy az azokban megnevezett természetes személyek nevét és személyazonosító adatait ki kell takarni. Az elsőfokú bíróság az alperest perköltség megfizetésére is kötelezte.
- [8] Az elsőfokú bíróság a kérdésben kialakult bírói gyakorlatra is figyelemmel nem találta alaposnak az alperes hatásköri kifogását, ezért a keresetet érdemben vizsgálta. Arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes vagyona - tekintettel arra, hogy annak egyedüli részvényese az ..., amelynek egyedüli részvényese a Magyar Állam - kizárólag közpénzből ered, így annak esetleges növekménye is közpénznek minősül. Ehhez képest súlytalannak ítélte meg az alperes azon előadását, hogy egyébként profitorientált tevékenységből származó jövedelemmel is rendelkezik. Az elsőfokú bíróság a cégnyilvántartás nyilvánosan elérhető adataiból megtekintette az alperes 2016 és 2017 évi mérlegét és abból megállapította, hogy nem volt és nincs saját profitból származó vagyona az alperesnek. Az ezzel ellentétes alperesi előadást a jóhiszemű pervitel szabályaival össze nem egyeztethetőnek minősítette. Az alperes tevékenységét úgy értékelte, hogy az az energiaszektorban különböző magánszemélyek vagy cégek, mint ötletgazdák által feltalált, kidolgozott projektek támogatására irányult. Erről megállapította, hogy ezen tevékenység az ... (valójában egyszemélyes tulajdonosként az állam) döntése folytán olyan önként vállalt közfeladat, amellyel kapcsolatos tevékenység nem vonható ki az Infotv. hatálya alól. Összességében tehát arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes az Infotv. hatálya alá tartozó, közfeladatot ellátó szervnek minősül.
- [9] Az elsőfokú bíróság azt önmagában nem vitatta, hogy az alperes olyan szervezet, amelynek lehetnek gazdasági érdekei, így üzleti titokkal is rendelkezhet. Hangsúlyozta ugyanakkor azt, hogy az alperes feladata lett volna annak egyértelmű megjelölése és vita esetén annak igazolása, hogy a kért iratokban ténylegesen üzleti titoknak minősülő adatok vannak. Megállapította, hogy bár az előzetes kérelem elutasítását az alperes részben az üzleti titokkal indokolta, de írásbeli ellenkérelmében egyáltalán nem, a perfelvételi tárgyaláson pedig csak részlegesen tett tényállítást az üzleti titkok vonatkozásában. Az elsőfokú bíróság erre figyelemmel a maga részéről nem látott lehetőséget a perfelvételi tárgyalás elhalasztására azon okból, hogy az alperes a későbbiekben adja elő, hogy a felperes által megjelölt iratok mely adattartalma milyen okból minősülne üzleti titoknak.
- [10] Az elsőfokú bíróság nem csak az 1. és 2. pontban rögzített kereseti kérelmek esetében hanem a 3. pontban említett szindikátusi szerződések vonatkozásában sem látott okot a perfelvételi tárgyalás elhalasztására. Ezen szerződéseket az alperes zártan becsatolta és képviselője a perfelvételi tárgyaláson azokra nézve előadásokat tett, ezért azokkal az elsőfokú bíróság érdemben foglalkozott. Az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy ebben a körben a kiadási kérelem csak a szindikátusi vagy szindikátusi és befektetési szerződéses okiratokra vonatkozott, azok mellékletei nélkül. Rögzítette, hogy az alperes e körben üzleti titoknak az ötletgazda személyét, azaz a szerződő partner személyét, a projektbe befektetett összeget és a projekt megnevezését jelölte meg. Az ötletgazda személye tekintetében az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alapítók személye, a cégek cégjegyzékbe bejegyzett adatai azonosíthatók, így ez cégnyilvános adat, nem minősülhet üzleti titoknak. Az alperes által befektetett tőkeösszeg kapcsán megállapította, hogy az közpénzből történő befektetés, ekként közérdekű adatnak minősül. Ha ez utóbbi üzleti titoknak minősülne, abban az esetben közérdekből nyilvános adatnak kéne tekinteni az Infotv. 27. § (3) bekezdése alapján, így nem mentesíthető az adatkiadási kötelezettség alól. Az elsőfokú bíróság szerint ugyanis fokozottan kell figyelembe venni azt, hogy az alperes részéről közpénz befektetéséről van szó, állami vagyonnal gazdálkodva, amelynek hasznosítása, egy start-up cég

projektjébe való állami befektetés, közérdekből nyilvános adat. Az elsőfokú bíróság megjegyezte azt is, hogy az alperesen kívül az adott vállalkozásokban nem csak az alperes, hanem az ötletgazdák is eszközöltek befektetéseket, ezek már nem közpénzek. Az alperes által csatolt három szindikátusi szerződésből azt állapította meg, hogy a létrehozott projekt társaságba az alperesen kívüli alapító ötletgazdák kizárólag olyan módon teljesítettek vagyoni hozzájárulást, hogy az a jegyzett tőke részét képezi, az pedig hogy a jegyzett tőkét ki és milyen összegben bocsátotta rendelkezésre, a cégjegyzék adatai alapján megállapítható körülmény, így üzleti titoknak nem minősül. Az alapítók személye kapcsán azt emelte ki az elsőfokú bíróság, hogy a csatolt szerződésből megállapíthatóan az alapítók a jegyzett tőke rendelkezésre bocsátásában vettek részt, így az általuk a cégbe befektetett összeg semmiképpen nem titok, így az alperes által kezelt szerződés tartalmából az ezen személyekre vonatkozó részek nem kitakarhatóak.

- [11] Az elsőfokú bíróság a projekt leírása tekintetében elfogadta, hogy azok elvileg üzleti titoknak minősülhetnek, ugyanakkor az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ennek részletesebb vizsgálata nem volt szükséges, mert az nem minősül olyan üzleti titoknak, amely az adat kiadás alól kivételt képezne. Az elsőfokú bíróság szerint az az adat, hogy a közpénzt milyen jellegű projekt finanszírozására fordítják, az állami vagyon kezelésével, hasznosításával kapcsolatos adat, amely az Infotv. 27. § (3) bekezdése alapján közérdekből nyilvános adatnak minősül..
- [12] A befektetés célja kapcsán a szerződések ismeretében az elsőfokú bíróság azt hangsúlyozta, hogy azokban ugyan meg van jelölve a felhasználás tervezet módja, de olyan általánosan van megfogalmazva pontos időbeli ütemezés nélkül, hogy abból nem következik, hogy annak nyilvánosságra kerülése bármely, az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan érdeksérelmet okozna. Az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy miután mindezeket mérlegeléssel maga is el tudta bírálni, így ebben a körben az alperes indítványával szemben nem látta szükségét energetikai szakértő kirendelésének.
- [13] A személyes adatok körében úgy foglalt állást, hogy azok nem se nem közérdekű, se nem közérdekből nyilvános adatok, így kitakarhatóak, így a 3. kereseti pont tekintetében az ötletgazda szerződő fél nevét, illetve ahol magánszemély a kapcsolattartó, személyét kitakarhatónak ítélte meg. Az elsőfokú bíróság a kereset 2. pontjában írt felperesi adatkérést túlságosan általánosnak találta, ezért akként pontosította, hogy itt is a 3. pontban megjelölt társaságokhoz kapcsolódó döntésekre vonatkozó előterjesztéseket kell az alperesnek kiadni.
- [14] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és az alperest perköltség megfizetésére kötelezte.
- [15] A jogerős ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság eljárása mindenben jogszerű volt, helytállóan jelölte meg az alkalmazott jogszabályokat, érdemi döntése megalapozott volt és annak indokait is osztotta a másodfokú bíróság.
- [16] Elsődlegesen rögzítette, hogy az elsőfokú eljárás megismétlésére okot adó, az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés nem észlelt.
- [17] A másodfokú bíróság az alperes hatásköri kifogását nem látta megalapozottnak. A bírói gyakorlat alapján rögzítette, hogy a hatáskörrel rendelkező bíróság meghatározása szempontjából annak van jelentősége a közérdekű adat kiadása iránti perekben, hogy az adott adatkezelő az egész országra kiterjedően végzi-e a tevékenységét vagy sem. Az országos illetékesség fogalmát az Infotv. nem definiálja, azonban e szervek jelentős része esetében az illetékesség fogalma nem eljárásjogi értelemben vizsgálendő, az eljáró bíróság hatáskörének megállapításánál a szerv által végzett tevékenység jellege, illetve annak földrajzi kiterjedése az irányadó. Jelen esetben pedig az alperes tevékenysége földrajzilag nem korlátozott, fő tevékenységét az erre pályázó, az ország bármely területén tevékenykedő start-up cégek részére befektetési szolgáltatás és szakmai támogatás nyújtása képezi. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság a jogerős ítélet szerint, hogy budapesti székhelyén kívül négy vidéki fiókteleppel is rendelkezik az alperes, ezért megállapítható, hogy tevékenysége nem kizárólag a székhelyéhez kötött, tevékenysége országos jellegű, így a

törvényszék hatásköre az ügy elbírálására fennáll.

- [18] A másodfokú bíróság nem találta alaposnak az alperesnek a fellebbezésben az anyagi pervezetésre tett észrevételeit. A jogerős ítélet indokolása kifejtette, hogy a perfelvételi tárgyalás elhalaszthatóságának esetei szűkre szabottak, a tárgyaláson jelen lévő fél érdekében való halasztásra olyan okokat határoz meg a törvény, amikor a perfelvételi tárgyaláson a felek önhibáján kívüli körülmények folytán a perbe vitt valamennyi igény ténybeli, jogi és bizonyítási kereteinek tisztázása és véglegesítése részben vagy egészben nem lehetséges. Kizárt tehát a halaszthatóság olyan ok miatt, ami az elvárható gondossággal felkészült fél vagy képviselő esetében ne lenne szükséges. Kifejtette: a perfelvételi tárgyaláson halasztás akkor lehetséges, ha az elvárható gondossággal felkészült fél ellenére vagy egyéb önhibáján kívüli körülmény folytán a perbe vitt valamennyi igény ténybeli, jogi és bizonyítási kereteinek tisztázása és véglegesítése részben nem lehetséges. A jelen esetben az alperes azt adta elő, hogy a perfelvételi tárgyaláson a bírói anyagi pervezetés eredményeképpen merültek fel olyan releváns körülmények, amelyek miatt a perfelvételi eljárás elhalasztásának lett volna helye. Az alperes álláspontja szerint az alperes versenykörnyezetben való tevékenykedését a felperes korábban a keresetlevelében nem vitatta, erre csak a későbbiekben, a tárgyaláson a bírói anyagi pervezetés eredményeképpen hivatkozott. A jogerős ítélet ezt a hivatkozást nem találta alaposnak. Az alperes a megtagadás indokául már eleve hivatkozott üzleti titokra is, és ezt éppen arra alapította, hogy az alperes versenykörülmények között dolgozik. Ehhez képest az alperesnek eleve számolnia kellett azzal, hogy ennek vitatása esetén az állított tényt bizonyítani kéne, mert verseny nélkül az üzleti titok nem értelmezhető. Ehhez képest nem a felperes tett új tényállítást, hanem az alperes saját tényállítása kapcsán került bizonyítási helyzetbe, erre nézve pedig a Pp. 192. § (2) bekezdése kizárja a perfelvételi tárgyalás elhalasztását. A másodfokú bíróság ezért érdemben vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletét és azt így is alaposnak találta. Kiemelten hivatkozott arra a körülményre, hogy az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése, illetve a 38. cikk (1) bekezdése alapján megállapítható, hogy nemzeti vagyon felhasználásáról van szó az alperes esetében, így alapvetően nem azt kell vizsgálni, hogy közfeladatot lát-e el az alperes vagy sem, a lényeg az, hogy közpénzt használ fel gazdasági tevékenységéhez.
- [19] A jogerős ítélet megerősítette azt, hogy kiemelt jelentősége van annak, hogy az adatkezelő alperes egyedüli részvényese a ..., amely a Magyar Állam kizárólagos tulajdonában áll. Rögzítette: az állami vagy önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságok rendelkezésére álló anyagi és egyéb eszközök a nemzeti vagyon körébe tartoznak. Az alperesi vállalkozás tehát alapvetően a nemzeti vagyon kezelésével, felhasználásával összefüggésben hoz döntéseket, márpedig a nemzeti vagyon alapvető rendeltetése kizárólag közfeladatok ellátásának biztosítása lehet, a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (Nvtv.) 7. § (1) bekezdése alapján. Az állami vagyonnal akár közvetetten gazdálkodó szervek mindenképpen közfeladatot ellátó szervnek minősülnek, az állami vagyonról szóló 2007. évi V. törvény (a továbbiakban: Ávtv.) 5. § (2) bekezdése alapján. Mindezekre figyelemmel a jogerős ítélet kifejtette, hogy nem vezethet eredményre az alperes azon hivatkozása, hogy nem lát el közfeladatot. Nincs jelentősége annak sem, hogy az alperes tevékenységével termel-e profitot, hiszen a kialakult gyakorlat értelmében a nemzeti vagyon növekménye is a közpénz körébe tartozik, amellyel való gazdálkodás átláthatóvá tételét az alperes biztosítani köteles. Ehhez képest a jogerős ítélet szerint sem volt szükség könyvszakértő kirendelésére a saját profitból származó vagyon létének és mértékének megállapítása érdekében, a szakértő kirendelésének mellőzésével nem sértett eljárási szabályt az elsőfokú bíróság.
- [20] Ezt követően a jogerős ítélet az üzleti titokra való hivatkozás megalapozottságát vizsgálta. Ennek kapcsán a jogerős ítélet kifejtette, hogy a nyilvánosság korlátozásával kapcsolatban Magyarországon az információszabadság tekintetében az ún. adatelv és nem az iratelv érvényesül. Nem tekinthető tehát az Alaptörvénnyel összhangban állónak az olyan korlátozás, amely egy adatot, vagy egy egész dokumentumot végérvényesen elvon a nyilvánosság elől, illetve amely egy dokumentumot annak tényleges tartalmától függetlenül teljes egészében nyilvánosság korlátozása alá helyez. Ebből az

alapelvűből az következik, hogy tartalmától függetlenül egy dokumentum teljes egésze nem minősíthető korlátozott nyilvánosságúnak, ez kizárólag az iratban szereplő egyes adatok tekintetében lehet okszerű.

- [21] A jogerős ítélet kifejtette, hogy a töretlen ítélkezési gyakorlat szerint a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alapjog a szükségesség, arányosság, alkalmasság követelményének szem előtt tartásával, érdekmérlegelés eredményeképpen korlátozható. A jogerős ítélet szerint helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a megtagadás indokait az adatkezelőnek kell bizonyítania. A jogerős ítélet szerint az elsőfokú bíróság azt is helytállóan ítélte meg, hogy az érdekmérlegelés elvégzésére a csatolt dokumentáció alapján lehetőség volt, és abban is egyetértett az elsőfokú bírósággal, hogy az ötletgazda személye, a befektetett összeg nagysága, illetve a projekt rövid leírása önmagában nem tekinthetők üzleti titoknak. A befektetett összeg nagysága és a befektetők személyére vonatkozó adatok nyilvános forrásból elérhetőek, a projektbe fektetett összeg nagyságára vonatkozó adatok az Infotv. 27. § (3) bekezdése alapján közérdekből nyilvános adatok és a projektnek a dokumentumokban szereplő leírása olyan általánosságokat tartalmaz, amelyek nyilvánosságra kerülése nem okoz az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan érdeksérelmet.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [22] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset teljes elutasítását. Másodlagosan a hatályon kívül helyezés mellett kérte az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását, továbbá kérte perköltség megállapítását. Megsértett jogszabályként hivatkozott a Pp. 7. § 12. pontjára, 192. § (1) bekezdésének b) és c) pontjára, valamint 380. § b) pontjára, az Alaptörvény M. cikkére, illetve az Infotv. 3. § 5. pontjára, 26. § (1) bekezdésére, és 31. § (2) bekezdésére. Ismételten arra hivatkozott, hogy nem lát el közfeladatot, az állami tulajdonlás közvetett mértéke nem jelent automatikusan közfeladat ellátását. Az alperes előadta, hogy az adott körben alapvetően nem állami vagyonnal gazdálkodik, hanem a profitjából eszközöl befektetéseket. Ezt pedig az eljáró bíróságok elmulasztották megvizsgálni.
- [23] Az üzleti titok vonatkozásában az alperes előadta, hogy az ötletgazda személyét illetően a gazdasági társaság bejegyzett törvényes képviselője vagy alapítója nem feltétlenül azonos az ötletgazda személyével. Jelen esetben a gazdasági tevékenység lényegi eleme éppen a start-up vállalkozások támogatása, az innovatív gondolatok felkarolása. A tervezett projekt leírásának megismerhetősége éppen az ötlet lényegének nyilvánosságra hozatalát jelentheti, ami ellentétes az üzleti titok védelmének elvével. Az alperes szerint az eljárás megismétlése esetén szakértő vizsgálhatja meg azt, hogy az ötletek elérik-e a szükséges védelmi szintet, ennek megvizsgálása a korábbiakban elmaradt.
- [24] A másodlagos felülvizsgálati kérelem indokaként fenntartotta korábbi hatásköri kifogását, előadva, hogy az alperes esetében a hatáskör és illetékesség fogalma érdemben nem értelmezhető, és az alperes budapesti székhelyű nem országos tevékenységet végző vállalkozás.
- [25] Az alperes fenntartotta azon előadását is, hogy a perfelvételi tárgyalás elhalasztásának elmulasztása súlyos eljárási szabálysértésnek minősül, mert a tárgyaláson a bírói anyagi pervezetés körében olyan momentum merült fel, amely kapcsán az alperes olyan bizonyítási helyzetbe került, amelyre alappal nem számíthatott. Új elemként merült fel ugyanis, hogy a felperes vitatná azt, hogy az alperes piaci környezetben tevékenykedik és változtatott álláspont alapján új helyzet alakult ki, ezért indokolt lett volna a perfelvételi tárgyalás elhalasztása. Az alperes szerint a halasztás elmulasztása megfosztotta az alperest a védekezés lehetőségétől, a perfelvételi tárgyalás jogszabályi tilalom ellenére került lezárásra.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [26] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét nem találta alaposnak.
- [27] A Pp. 422. §-a értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős ítélet meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt. A 423. § (1) bekezdése értelmében a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát. A (2) bekezdés szerint a felülvizsgálat a jogerős ítélet meghozataláig bekövetkezett és a jogerős ítélettel elbírált tényekre terjedhet ki.
- [28] A felülvizsgálati eljárásban általánosan érvényesül a felülmérlegelés tilalma. Ez azt jelenti, hogy nincs helye a bizonyítékok ismételt értékelésének és egybevetésének. Ez alól kivételt csak az jelent, ha a korábbi mérlegelés kirívóan okszerűtlen, nyilvánvalóan iratellenes vagy ellentétes a véleményalkotás, a logika alapvető szabályaival. A jelen esetben a Kúria ilyen körülményt nem észlelt.
- [29] Az Alaptörvény VI. cikkének (3) bekezdése értelmében mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. Az M cikk (1) bekezdése szerint Magyarország gazdasága és az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik. A (2) bekezdés szerint Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit. Az 38. cikk (1) bekezdése értelmében az állam és helyi önkormányzatok tulajdona nemzeti vagyon. A nemzeti vagyon kezelésének és védelmének célja a közérdek szolgálata, a közös szükségletek kielégítése és a természeti erőforrások megóvása, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevétele. A nemzeti vagyon megőrzésének, védelmének és a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodásnak a követelményeit sarkalatos törvény határozza meg. Az (5) bekezdés szerint az állam és helyi önkormányzatok tulajdonában álló gazdálkodó szervezetek törvényben meghatározott módon önállóan és felelősen gazdálkodnak a törvényesség, a célszerűség és az eredményesség követelményei szerint. A 39. § (2) bekezdése értelmében a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adatok.
- [30] Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 1. §-a szerint a törvény célja az adatok kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározása annak érdekében, hogy a természetes személyek magánszféráját az adatkezelők tiszteletben tartsák, valamint a közügyek átláthatósága a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez fűződő jog érvényesítésével megvalósuljon. A 2. § (1) bekezdése szerint a törvény hatálya a Magyarország területén folytatott minden olyan adatkezelésre és adatfeldolgozásra kiterjed, amely természetes személy adataira, valamint közérdekű adatra vagy közérdekből nyilvános adatra vonatkozik. A 3. § 5. pontja szerint közérdekű adat az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat. A 6. pont értelmében közérdekből nyilvános adat a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli
- [31] Az Infotv. 27. § (3) bekezdése értelmében közérdekből nyilvános adatként nem minősül üzleti titoknak a központi és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai uniós támogatás

felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezménnyel, az állami önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz - így különösen a védett ismerethez - való hozzáférést, amelynek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okoznak, feltéve, hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét. A 31. § (2) bekezdése értelmében a közérdekű adat kiadásának megtagadása esetén a megtagadás jogszerűségét és a megtagadás indokait, illetve az adatigénylés teljesítéséért megállapított költségtérítés összegének megalapozottságát az adatkezelőnek kell bizonyítania. Az (5) bekezdés értelmében az országos illetékességű közfeladatot ellátó szerv ellen indult per kivételével a per a járásbíróság hatáskörébe tartozik és arra a törvényszék székhelyén lévő járásbíróság, Budapesten a Pesti Központi Kerületi Bíróság illetékes. A bíróság illetékességét az alperes közfeladatot ellátó szerv székhelye alapítja meg.

- [32] A Kúria szerint helyesen állapította meg az első- és másodfokú bíróság is azt, hogy az alperes az Infotv. személyi és tárgyi hatálya alá tartozik. Helytálló azon megállapítás, hogy összességében kell vizsgálni az adott szerv valamennyi jellemzőjét, azt, hogy milyen forrásból működik, az állam milyen befolyást gyakorol a döntéshozatalára, illetve, hogy ténylegesen milyen feladatot lát el. A jelen esetben az alperes egyszemélyes gazdasági társaság, egyedüli részvényese az ..., amelynek pedig egyedüli részvényese a Magyar Állam. Ebből pedig helyesen következett a jogerős ítélet arra, hogy az alperest teljes mértékben közpénzből alapították és közpénzből működik, teljes vagyona a Magyar Államtól származik. Helyesen került megállapításra az is, hogy az alperes működésére a Magyar Állam közvetett módon érdemi befolyást gyakorol, hiszen valamennyi tulajdonosi döntést az ... jogosult meghozni, amely 100%-os állami tulajdonban áll. Az ... vonatkozásában korábban az Alkotmánybíróság is úgy foglalt állást, hogy az ... közfeladatot ellátó szervnek minősül (25/2014. (VII.22.) AB határozat). Azt is helyesen állapították meg az eljáró bíróságok, hogy az alperes határozott úgy, hogy az energiaszektorban különböző magánszemélyek vagy cégek, mint ötletgazdák által feltalált kidolgozott projekteket támogat. Ez a tevékenység az egyszemélyes tulajdonos által hozott döntés önként vállalt közfeladat.
- [33] Következtes és egyértelmű a bírói gyakorlat abban a vonatkozásban, hogy az Alaptörvény idézett rendelkezéseiből következően a közfeladat ellátásán túlmenően elsődleges szempont, hogy az alperes közpénzzel gazdálkodik és ezzel köteles a nyilvánosság előtt elszámolni. A Kúria számos döntésében kifejtette, hogy önmagában az, hogyha az adott vállalkozás egyébként piaci tevékenységet is végez, és ebben profitorientált módon bevétele keletkezik, még nem szünteti meg a közpénz jellegét a bevételnek (...). Nincs tehát érdemi jelentősége annak, hogy milyen arányú vállalkozási vagy egyéb nyereségorientált tevékenységből származó bevétellel is rendelkezik az alperes, így megalapozottan utasította el a jogerős ítélet azt, hogy erre nézve külön bizonyítás lefolytatása nem szükséges.
- [34] A Kúria nem találta alaposnak az alperes hatásköri, illetve illetékességi kifogását. Következtes és egyértelmű ugyanis a bírói gyakorlat abban, hogy egy gazdálkodó szervezetnél ugyan a hatáskör és illetékesség fogalma közvetlenül nem értelmezhető, de azt kell vizsgálni, hogy tényleges tevékenységében országos hatókörű szervezetről, vagy lokalizált szervezetről van szó. A jelen esetben helyesen állapította meg a jogerős ítélet, hogy az alperes tevékenységét sem saját szabályai, sem jogszabály nem korlátozza csupán Budapest területére, és erre utal az a körülmény is, hogy 4 vidéki fiókteleppel is rendelkezik. Alappal került tehát megállapításra, hogy az alperes országos hatókörű szervezet, így helyesen került sor arra, hogy elsőfokon az ügyet az alperes székhelye szerinti törvényszék, azaz a Fővárosi Törvényszék tárgyalta, ezen okból nincs helye a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésének.

- [35] Ugyancsak alaptalannak találta a Kúria a hatályon kívül helyezés iránti kérelmet azon okból, hogy a perfelvételi tárgyalást az elsőfokú bíróság nem halasztotta el. A Fővárosi Törvényszék 8. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvének vizsgálata alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy az eljáró bíró anyagi pervezetés körében tett kijelentése a bizonyítási kötelezettség szempontjából egyáltalán nem teremtett új helyzetet. Az alperesnek az Infotv. 31. § (2) bekezdésén alapuló bizonyítási kötelezettsége érdemben nem változott meg. Miután az alperes már az előzetes kérelem elutasítása során hivatkozott az üzleti titokra, mint megtagadási ok fennállására, ennek bizonyítási kötelezettsége már ekkor rögzült, erre az alperesnek fel kellett készülnie. Ezen túlmenően a korábbiak szerint az alperes helytállási kötelezettségét érdemben nem befolyásolta az, hogy piaci versenykörülmények között (is) dolgozik, és megfelel a logika alapvető szabályainak a jogerős ítélet azon következtetése is, hogy üzleti titokról érdemben valóban csak a versenykörülmények mellett érdemes beszélni. A perfelvételi tárgyalás esetleges elmulasztásának a Pp. egész rendszeréből következően csak kivételes lehetőségei vannak (192. § (1) bekezdés a)-d) pontjai), ezek azonban a jelen esetben nem következtek be, a (2) bekezdés pedig éppen azt tartalmazza, hogy nincs helye a perfelvételi tárgyalás elhalasztásának önmagában azért, mert a fél képviselője a nyilatkozatot azért nem tudja megtenni, mert a jelen nem lévő fél, vagy annak más képviselője rendelkezik a szükséges ismeretekkel. Minderre figyelemmel helytállóan döntött az elsőfokú bíróság, amikor a perfelvételi tárgyalást nem halasztotta el, így ezen okból sem volt helye a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésének. A Kúriának ezért a felülvizsgálati eljárásban is érdemben kellett vizsgálni a jogerős ítéletet. Az adatkiadás érdemi megtagadási oka pedig az üzleti titokra való hivatkozás volt, az Infotv. hatálya alá tartozás tekintetében ugyanis már a korábbiakban állást foglalt a Kúria a jogerős ítélettel egyező módon.
- [36] A Ptk. 2: 47. § (1) bekezdése szerint üzleti titok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó minden nem közismert vagy az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára nem könnyen hozzáférhető olyan tény, tájékoztatás, egyéb adat és az azokból készült összeállítás, amelynek illetéktelenek által történő megszerzése, hasznosítása, másokkal való közlése, vagy nyilvánosságra hozatala a jogosult jogos pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekét sértené vagy veszélyeztetné feltéve, hogy a titok megőrzésével kapcsolatban a vele jogszerűen rendelkező jogosultat felróhatóság nem terheli. A (2) bekezdés szerint az üzleti titokkal azonos védelemben részesül az azonosításra alkalmas módon rögzített vagyoni értéket képviselő műszaki, gazdasági vagy szervezési ismeret, tapasztalat vagy ezek összeállítása (e törvény alkalmazásában: védett ismeret), ha a jóhiszeműség és tisztesség elvét sértő módon szerzik meg, hasznosítják, közlik mással vagy hozzák nyilvánosságra. A jogerős ítélet elismerte azt, hogy önmagában az üzleti titok védelme alkalmas lehet a kért adatok kiadásának megtagadására. Mindez érdemben a kereseti kérelem 3. pontjával kapcsolatban merülhetett fel, vagyis a konkrét befektetési, illetve befektetési és szindikátusi szerződések vonatkozásában. Az alperes szerint a projekt leírása vonatkozásában szakértői vizsgálatra lett volna szükség abban a tekintetben, hogy az tartalmaz-e üzleti titkot.
- [37] A Kúria álláspontja szerint ebben a tekintetben is helyesen foglalt állást a másodfokú bíróság, amikor megállapította, hogy a szakértői vizsgálatra nincs szükség, elegendő a szerződésekben szereplő természetes személyek nevének, illetve személyazonosító adatának a felismerhetetlenné tétele. Az elsőfokú bíróság ugyanis nem csupán általánosságban foglalt állást az üzleti titok esetleges fennállásáról, hanem a becsatolt szerződések konkrét vizsgálata alapján állapította meg, hogy a projektek leírása olyan mértékben általános, hogy az konkrét üzleti ismeretet, titkot érdemben nem tartalmaz. Az ötletgazda személyét illetően a természetes személyek adatainak felismerhetetlenné tétele pedig elegendő. A befektetett összeg nagysága tekintetében az érdemben nem minősíthető üzleti titoknak, mert a korábban kifejtettek szerint az érdekmérlegelés alapján elsődlegességet élvez az állami vagyon felhasználásának átláthatóságához fűződő érdek. Azt is figyelembe kell venni, hogy mindazon személyek, illetve szervezetek, amelyek az alperessel szerződést kötnek, tisztában kell, hogy legyenek azzal, hogy az alperessel való szerződéskötés,

vagyis a közpénz igénybevétele fokozott nyilvánossággal járhat. A Kúria szerint tehát az üzleti titokra történő hivatkozás mint megtagadási ok meghatározása sem volt alapos az alperes részéről, ezért ebben a tekintetben is helytállóan döntött az ítélőtábla, amikor úgy foglalt állást, hogy az üzleti titok nem képezheti az adatok kiadása megtagadásának okát.

[38] Mindezekre figyelemmel a Kúria az érdemben helytálló jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[39] Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdés, 38. cikk (1) és (5) bekezdés, 39. cikk (2) bekezdés, M. cikk, 2011. évi CXII. törvény 3. § 5. és 6. pontja, 27. § (3) bekezdése, 31. § (2) bekezdése, Ptk. 2:47. §-a, Pp. 192. § (1) bekezdés c) és d) pontja és (2) bekezdése, 25/2014. (VII.22.) AB határozat

Záró rész

[40] A felülvizsgálati eljárásban pernyertes felperes az eljárás ezen szakaszában nyilatkozatot nem tett, ezért részére perköltség megállapításáról határozni nem kellett. Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § o) pontja szerint illetékmentes.

[41] A felülvizsgálati kérelmet a Kúria a 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 29. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2020. június 24.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

S.K.

bírószági ügyintéző